

# ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10700/2018-ERU

V Ostravě dne 20. února 2019

Č. j. 10700-6/2018-ERU

## ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10700/2018-ERU zahájeném dne 5. listopadu 2018 s obviněným z přestupku, společností **Večeřa - Meliorace, v.o.s.**, se sídlem Žarošice 208, okres Hodonín, PSČ 696 34, IČO: 479 05 913, zastoupenou [REDAKCE], advokátem se sídlem [REDAKCE], evidenční číslo ČAK [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

**takto:**

**I. Obviněný z přestupku, společnost Večeřa - Meliorace, v.o.s.**, se sídlem Žarošice 208, okres Hodonín, PSČ 696 34, IČO: 479 05 913 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 25. dubna 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Žarošice u pozemku parcelní číslo 8223/2 zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

**II.** Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 57 000 Kč** (slovy: padesát sedm tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 45618.

**III.** Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů

ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 45618.

## **O d ů v o d n ě n í**

### **I. Úvod**

Dne 5. listopadu 2018 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ či „správní orgán“) doručením příkazu č. j. 10700-3/2018-ERU ze dne 5. listopadu 2018 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 06968/2018-ERU zahájené dne 13. července 2018 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“).

### **II. Kontrolní zjištění**

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 06968/2018-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 30. srpna 2018 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06968-8/2018-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 25. dubna 2018 v katastrálním území Žarošice u pozemku parcelní číslo 8223/2 zemní práce prostřednictvím stavebního mechanismu v blízkosti středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále také „plynárenského zařízení“ či „středotlaká plynovodní přípojka“), v důsledku kterých došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

### **III. Průběh správního řízení**

Dne 2. listopadu 2018 byl do správního spisu vložen kontrolní spis sp. zn. 06968/2018-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu.

Dne 5. listopadu 2018 vydal Úřad příkaz č. j. 10700-3/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne. Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 57 000 Kč.

Dne 12. listopadu 2018 byl Úřadu do datové schránky doručen odpor účastníka řízení proti příkazu. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě. Účastník řízení v odporu uvedl, že nehodlá tímto odporem rozporovat skutečnosti uvedené v napadeném příkazu ohledně jeho objektivní odpovědnosti za přestupek. Zemními pracemi, které prováděl v dále uvedených souvislostech, bohužel došlo k poškození plynárenského zařízení

a tím i k porušení povinnosti stanovené v ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Tímto odporem proto účastník řízení brojil především proti výši uložené pokuty, kterou vzhledem ke spáchanému skutku a míře jeho společenské škodlivosti považuje za příliš vysokou, resp. nepřiměřenou, a to z níže uvedených důvodů.

Účastník řízení nasadil na zemní práce nejzkušenějšího pracovníka, který zároveň nejlépe znal situaci na místě samém, a to přímo společníka účastníka řízení pana [REDAKCE]. Účastník řízení, jako původní zhotovitel tamních inženýrských sítí, měl k dispozici veškerou realizační dokumentaci a vycházel tak odůvodněně z přesvědčení, že v místě výkopu se plynárenské zařízení nenachází. O tom svědčil i neexistující obsyp pískem a neoznačení plynovodní přípojky příslušnou fólií, která byla následně objevena mimo osu plynovodního potrubí. Pokud by u předmětné přípojky byl proveden pískový obsyp a řádně položena výstražná fólie, nemuselo k porušení plynovodní přípojky vůbec dojít nebo by tímto porušením byly způsobeny alespoň menší negativními následky. Pochybení účastníka řízení tak spočívalo pouze ve skutečnosti, že opomněl od zhotovitelů dodatečných plynovodních přípojek zjistit jejich skutečnou polohu, resp. si tuto polohu pro tento případ nechat vytyčit správcem plynárenského zařízení. Kromě tohoto pochybení účastník řízení postupoval se vši možnou opatrností a znalostí věci na místě samém.

Poškozením plynovodní přípojky byli zasaženi pouze čtyři koneční zákazníci po relativně krátkou dobu tří hodin, a to navíc v letním období, kdy na dodávce plynu není závislé například vytápění domácností. Nedošlo ani k jinému ohrožení například na zdraví či životech. Dle přesvědčení účastníka řízení nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že předmětné zemní práce prováděl v rámci své smluvní povinnosti k investorovi (objednateli), kterým byla obec Žarošice. Práce tak byly prováděny pro osobu veřejného práva a ve veřejném zájmu na zjištění důvodu propadu zeminy v obci v blízkosti kanalizace. V neposlední řadě účastník řízení okamžitě po zjištění poškození plynovodní přípojky provedl veškerá potřebná opatření, aby bylo zamezeno vzniku dalších škod. Obratem vyrozuměl příslušného správce plynárenské sítě GridServices, s.r.o., pověřeného operativní správou majetku GasNet, s.r.o. Úřadu účastník řízení poskytl veškerou možnou součinnost při prováděné kontrole. Současně účastník řízení v plném rozsahu nahradil poškozenému škodu, která poškozením vznikla. Přestože z napadeného rozhodnutí vyplývá, že některé z výše uvedených okolností byly Úřadem posouzeny jako polehčující, účastník řízení pokládá za důležité jejich zdůraznění a dovoluje si tímto navrhnout, aby byly ve prospěch účastníka řízení znovu zohledněny.

Ke snížení pokuty uložené napadeným příkazem by dle přesvědčení účastníka řízení mělo být přistoupeno také s ohledem k zásadě vyjádřené v ust. § 2 odst. 4 správního řádu. Je tomu tak proto, že v obdobných, či dokonce závažnějších případech (co do rozsahu úniku plynu do ovzduší a počtu konečných uživatelů, kterým byla přerušena dodávka plynu) uložil Úřad pokuty nižší. K tomu lze odkázat například na příkaz Úřadu ze dne 21. června 2018, č. j. 06249-3/2018-ERU (únik 241 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší, přerušení dodávky plynu 21 konečným zákazníkům; pokuta 15 000 Kč), na příkaz Úřadu ze dne 18. srpna 2018, č. j. 07045-3/2018-ERU (únik 1 199 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší, přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům; pokuta 32 000 Kč), na příkaz Úřadu ze dne 28. května 2018, č. j. 04419-3/2018-ERU (únik 1 337 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší, přerušení dodávky plynu 20 konečným zákazníkům; pokuta 49 000 Kč) či na příkaz Úřadu ze dne 29. května 2018, č. j. 02935-7/2018-ERU (únik 139 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší, přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům; pokuta 29 000 Kč). To vše oproti úniku 129 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší, přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům a pokutě 57 000 Kč v posuzovaném

případě. Na základě výše uvedeného účastník řízení navrhoval, aby Úřad napadený příkaz zrušil a nově rozhodl o uložení napomenutí, případně o uložení výrazně nižší pokuty.

Dne 14. listopadu 2018 zaslal správní orgán účastníkovi řízení prostřednictvím jeho právního zástupce přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 10700-5/2018-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen stejného dne. Správní orgán účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí, o možnosti doložit aktuální majetkové poměry a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání, a to do 10 kalendářních dnů ode dne doručení přípisu.

Účastník řízení již žádné další vyjádření správnímu orgánu nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

#### **IV. Popis skutkového stavu**

Zemní práce související s analýzou příčiny propadu zeminy nad splaškovou kanalizací (dále jen „zemní práce“) prováděl účastník řízení na základě dokumentu „Uplatnění vad díla v záruční době“ zaslaného dne 17. dubna 2018 vlastníkem splaškové kanalizace, obcí Žarošice., IČO: 002 85 528, účastníku zařízení.

Dne 25. dubna 2018 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Žarošice u pozemku parcelní číslo 8223/2 k poškození plynárenského zařízení.

Podle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 25. dubna 2018, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE], nebylo před zahájením zemních prací požádáno o stanovisko provozovatele plynárenského zařízení k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění zemních prací, a tudíž ani nebylo vydáno, ani nebylo provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenského zařízení.

Účastník řízení v písemném vyjádření ze dne 22. července 2018 v rámci kontroly mimo jiné uvedl, že k poškození plynárenského zařízení došlo při výkopové práci, která měla analyzovat příčinu propadu zeminy nad splaškovou kanalizací. Účastník řízení v roce 2015 prováděl výstavbu veškerých inženýrských sítí v místě poškození, měl tedy k dispozici realizační dokumentaci a věděl o místech vedení inženýrských sítí. Účastník řízení si však neuvědomil, že plynovodní přípojky byly instalovány jinými stavebníky až po předání díla do užívání účastníkem řízení. Zemní stroj obsluhoval společník účastníka řízení [REDAKCE]. Jedinou dokumentací k provádění prací byla výzva obce Žarošice, investora původního díla, k zjištění a odstranění závady.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 129 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší za dobu 8 minut a k přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu 3 hodin, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 25. dubna 2018, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE], a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE] ze dne 26. dubna 2018.

Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.

## **V. Právní hodnocení**

### **V. I Použitá právní úprava**

Dle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) a energetický zákon.

Energetický zákon nebyl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován. Zákon o odpovědnosti za přestupky byl novelizován zákonem č. 178/2018 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. prosince 2018.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

## V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

## V. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského (energetického) zařízení. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za spáchání předmětného přestupku.

## V. IV. Vypořádání námitek účastníka řízení

Účastník řízení v podaném odporu nerozporoval skutečnosti uvedené v napadeném příkazu ohledně jeho objektivní odpovědnosti za spáchaný přestupek. Veškeré jeho námítky směřovaly k vyšší uložené pokuty, a to buď uvedením polehčujících okolností či rozhodovací praxe Úřadu.

K námitce účastníka řízení, že účastník řízení, jakožto původní zhotovitel inženýrských sítí v místě poškození plynárenského zařízení, měl k dispozici veškerou realizační dokumentaci a vycházel tak odůvodněně z přesvědčení, že v místě výkopu se plynárenské zařízení nenachází, správní orgán uvádí, že je tato námitka nedůvodná. Účastník řízení sám uvedl, že opomněl od zhotovitelů dodatečných plynovodních přípojek zjistit jejich skutečnou polohu, resp. si tuto polohu pro tento případ nechat vytyčit správcem plynárenského zařízení. Účastník řízení neměl k dispozici ani stanovisko provozovatele plynárenského zařízení, nemohl tak odůvodněně vycházet z přesvědčení, že se v místě výkopu plynárenské zařízení nenachází.

Námitku účastníka řízení, že pokud by u předmětné přípojky byl proveden pískový obsyp a řádně položena výstražná fólie, nemuselo k porušení plynové přípojky vůbec dojít nebo by tímto porušením byly způsobeny alespoň menší negativní následky, správní orgán neshledal jako důvodnou. Neoznačení plynárenského zařízení, chybějící pískový obsyp, či jiné nedostatky uložení plynárenského zařízení v zemi nezbavují osobu, jež ho poškodila, odpovědnosti za toto poškození. Neexistující obsyp pískem a neoznačení plynovodní přípojky výstražnou fólií však hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost snižující výši uložené pokuty.

K námitce účastníka řízení, že poškozením plynovodní přípojky byli zasaženi pouze čtyři koneční zákazníci po relativně krátkou dobu tří hodin, a to navíc v letním období, kdy na dodávce plynu není závislé například vytápění domácností, nedošlo ani k jinému ohrožení například na zdraví či životech, správní orgán uvádí, že je tato námitka nedůvodná. Při ukládání výše pokuty byly všechny následky poškození plynárenského zařízení zohledněny a promítnuty do výše uložené pokuty, která odpovídá materiální stránce

přestupku, neboť v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.

Rovněž námitku účastníka řízení, že nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že předmětné zemní práce prováděl v rámci své smluvní povinnosti k investorovi (objednateli), kterým byla obec Žarošice, práce tak byly prováděny pro osobu veřejného práva a ve veřejném zájmu, nepovažuje správní orgán za důvodnou. Jakékoliv smluvní vztahy mezi účastníkem řízení a třetími osobami jsou ve vztahu k naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona irelevantní. Účastník řízení nese objektivní odpovědnost za porušení veřejnoprávní povinnosti ukládané mu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, na kterou nemá smluvní vztah, ať již s osobou veřejného či soukromého práva, žádný vliv.

Námítky směřující k dalším polehčujícím okolnostem tvrzeným účastníkem řízení správní orgán vypořádává v části VI. tohoto rozhodnutí.

K námitce účastníka řízení, že se Úřad odchýlil od své rozhodovací praxe, když v obdobných, či dokonce závažnějších případech (co do rozsahu úniku plynu a počtu konečných uživatelů, kterým byla přerušena dodávka plynu) uložil Úřad pokuty nižší, správní orgán uvádí, že tato je rovněž nedůvodná. Správní orgán se při ukládání výše pokuty od své rozhodovací praxe neodchýlil. K jednotlivým příkazům uvedeným účastníkem řízení uvádí Úřad následující:

- Příkaz ze dne 21. června 2018, č. j. 06249-3/2018-ERU, kde za únik 241 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 21 konečným zákazníkům byla uložena pokuta ve výši 15 000 Kč.

Uvedeným příkazem byla uložena pokuta fyzické osobě za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017. Podle ust. § 90 odst. 4 téhož zákona lze fyzické osobě za uvedený přestupek uložit pokutu až do výše 100 000 Kč. Jelikož je v projednávaném případě možno uložit účastníkovi řízení pokutu podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona až do výše 15 000 000 Kč, není možné srovnávat okolnosti vedoucí k vydání příkazu ze dne 21. června 2018, č. j. 06249-3/2018-ERU, s okolnostmi, za kterých je vydáváno toto rozhodnutí. Zákonodárce klade na právnické (a podnikající fyzické) osoby mnohem větší nároky, což vyjadřuje i odlišně stanovená horní hranice pokuty za přestupek skutkově totožný s přestupkem fyzické osoby.

- Příkaz ze dne 18. srpna 2018, č. j. 07045-3/2018-ERU, kde za únik 1 199 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům byla uložena pokuta ve výši 32 000 Kč.

Při stanovení výše ukládané pokuty za porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je nutno zohlednit několik faktorů. Účastník řízení se v demonstrativních příkazech omezil pouze na tyto dva faktory – množství uniklého plynu do ovzduší a počet konečných zákazníkům, u kterých došlo k přerušení dodávky plynu. Pokuta uložená uvedeným příkazem je však nižší z toho důvodu, že účastník správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-07045/2018-ERU před započítáním zemních prací v místě poškození plynárenského zařízení požádal o stanovisko (vyjádření) provozovatele plynárenského zařízení, které bylo následně

vydáno, a nechal si polohu plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenského zařízení vytyčit. Právě existence či neexistence stanoviska provozovatele plynárenského zařízení a provedení či neprovedení vytyčení plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenského zařízení jsou dalšími faktory ovlivňujícími výši ukládané pokuty. Jejich absenci správní orgán při ukládání pokuty zohledňuje jako přitěžující okolnost zvyšující společenskou škodlivost vytykaného jednání. Jelikož účastník řízení nesplnil ani jednu z uvedených povinností, je jemu ukládána pokuta vyšší než pokuta uložená příkazem ze dne 18. srpna 2018, č. j. 07045-3/2018-ERU, i přes únik menšího množství plynu do ovzduší.

- Příkaz ze dne 28. května 2018, č. j. 04419-3/2018-ERU, kde za únik 1 337 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 20 konečným zákazníkům byla uložena pokuta 49 000 Kč.

V tomto případě se dá aplikovat totožná, výše uvedená argumentace jako u příkazu ze dne 18. srpna 2018, č. j. 07045-3/2018-ERU. Hlavním rozdílem je zde opět fakt, že účastník správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-04419/2018-ERU před započítáním zemních prací v místě poškození plynárenského zařízení požádal o stanovisko (vyjádření) provozovatele plynárenského zařízení, které bylo následně vydáno, a nechal si polohu plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenského zařízení vytyčit. Oproti příkazu ze dne 18. srpna 2018, č. j. 07045-3/2018-ERU, je pak uložena pokuta o 17 000 Kč vyšší především s ohledem na vyšší počet konečných zákazníků, kterým byla přerušena dodávka plynu.

- Příkaz ze dne 29. května 2018, č. j. 02935-7/2018-ERU, kde za únik 139 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům byla uložena pokuta 29 000 Kč.

Při stanovení výše pokuty v rámci správního řízení je třeba přistupovat ke každému případu individuálně a zohledňovat specifické okolnosti, které byly zjištěny při prováděné kontrole. Je pravdou, že je tento uvedený případ na první pohled velice podobný případu projednávanému v tomto rozhodnutí (přibližně stejné množství uniklého plynu do ovzduší, menší počet konečných zákazníků odstavených od dodávky plynu, chybějící vytyčení plynárenského zařízení, chybějící či neplatné stanovisko provozovatele plynárenského zařízení), avšak v několika podstatných detailech se liší. Účastník správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-02935/2018-ERU měl k dispozici stanovisko provozovatele plynárenského zařízení (byť již neplatné), plynárenské zařízení se pak v terénu snažil vyhledat pomocí ručně kopaných sond. Při provádění takové sondy pak poškodil relevantní plynárenské zařízení, které přehlédl. Provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení pomocí zemního stroje je dalším sčítancem v rovnici, jejímž výsledkem je výše ukládané pokuty. S ohledem na to, že snaha zjistit vedení plynárenského řízení pomocí ručně kopaných sond účastníkem řízení nebyla v řízení prokázána (ani účastníkem řízení tvrzena), i je-li brán v potaz dvojnásobný počet konečných zákazníků, kterým byla přerušena dodávka plynu, je pokuta ukládaná účastníkovi řízení tímto rozhodnutím v souladu s rozhodovací praxí Úřadu.

Pro srovnání uvádí Úřad jiný příkaz ze své rozhodovací praxe, který z hlediska podstatných skutečností více koresponduje s projednávanou věcí, a to konkrétně příkaz ze dne 13. listopadu 2017, č. j. 11431-5/2017-ERU. V něm byla účastníkovi správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-11431/2017-ERU uložena pokuta ve výši 85 000 Kč, přičemž byl správní trest ukládán za, mimo jiné, únik 48 m<sup>3</sup> plynu do ovzduší a přerušení dodávky



plynu 4 konečným zákazníkům po dobu 3 a půl hodiny. Účastník správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-11431/2017-ERU taktéž nepožádal o stanovisko provozovatele plynárenského zařízení a nenechal si polohu plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenského zařízení vytyčit, když zároveň prováděl zemní práce v ochranném pásmu relevantního plynárenského zařízení za pomoci zemního stroje. Je ale také třeba uvést, že byl příkaz č. j. 11431-5/2017-ERU vydán v době, kdy praxe Úřadu trestala za porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona ještě přísněji, než jak je tomu v současnosti.

## **V. V. Formální a materiální stránka přestupku**

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku středního množství plynu (129 m<sup>3</sup>) do ovzduší za dobu 8 minut a k přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům (kategorie domácnost) po dobu 3 hodin. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

## **V. VI. Odpovědnost za přestupek**

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Účastník řízení sám přiznává, že v důsledku jeho opomenutí nedošlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Zemní práce v zastavěném území obce je třeba provádět s maximální opatrností. Účastník řízení však bez předchozího vytyčení plynárenského zařízení, či provedení ručně kopaných sond, zemní práce prováděl prostřednictvím strojního mechanismu, což nesvědčí o tom, že by při své činnosti postupoval s maximální opatrností. Svou objektivní odpovědnost ostatně ani účastník řízení v podaném odporu nerozporuje.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

## **VI. Uložení správního trestu**

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť cena věci, kterou účastník řízení ke spáchání přestupku užil (pásové minirýpadlo značky Case 50), je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

K návrhu účastníka řízení, aby Úřad napadený příkaz zrušil a nově rozhodl o uložení napomenutí, správní orgán uvádí, že k uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchan. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona

o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku, ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k majetkovým poměrům pachatele.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku středního množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům. Střední únik plynu do ovzduší správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost. Přerušení dodávky plynu 4 konečným zákazníkům po dobu 3 hodin správní orgán hodnotil také jako přitěžující okolnost.

Skutečnost, že nebylo provozovatelem plynárenského zařízení vydáno stanovisko k provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, hodnotil správní orgán rovněž jako přitěžující okolnost. Správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost i nevytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu správcem plynárenského zařízení.

Provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně hodnotil správní orgán rovněž jakožto přitěžující okolnost. Účastník řízení, kterým je společnost, jejíž činností je mimo jiné provádění staveb, jejich změn a odstraňování, si měl být vědom toho, že při provádění zemních prací v zastavěném území je třeba tyto, s ohledem na možný výskyt inženýrských sítí, tedy i plynárenského zařízení, provádět s maximální opatrností. Účastník řízení však bez předchozího vytyčení plynárenského zařízení, či provedení ručně kopaných sond, přistoupil přímo k použití zemního stroje v místě, kde bylo možné předpokládat přítomnost plynárenského zařízení a neodůvodněně se spoléhal, že se v místě poškození plynárenské zařízení nenachází.

Účastník řízení v podaném odporu uvedl, že okamžitě po zjištění poškození plynovodní přípojky provedl veškerá potřebná opatření, aby bylo zamezeno vzniku dalších škod a obratem vyrozuměl příslušného správce plynárenského zařízení. K tomu správní orgán uvádí, že snahu účastníka řízení o odstranění následků poškození plynárenského zařízení posuzuje Úřad jako (mírně) polehčující okolnost v případě, že účastník řízení prokáže, že projevil nadstandardní úkony pro omezení rozsahu způsobených škod (např. zaškrtil, případně jinak zajistil plynárenské zařízení proti úniku plynu před příjezdem správce plynárenského zařízení). K tvrzení účastníka řízení, že provedl veškerá potřebná opatření, aby bylo zamezeno vzniku dalších škod, správní orgán jako k polehčující okolnosti nepřihlédl, neboť účastník řízení konkrétním způsobem nepopsal činnosti, které v uvedeném směru provedl.

Poskytování součinnosti Úřadu při prováděné kontrole není v rozhodovací praxi Úřadu považováno za polehčující okolnost při ukládání pokuty ve správním řízení. Dle § 10 odst. 2 kontrolního řádu je kontrolovaná osoba naopak povinna vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost.

Skutečnost, že plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu a označeno výstražnou fólií, hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost. Úhradu způsobené škody

provozovateli distribuční soustavy účastníkem řízení hodnotil správní orgán taktéž jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše pokuty je nutno dle ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ochranného pásma a porušil tak příslušné ustanovení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán z Výkazu zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2017, který je součástí účetní závěrky účastníka řízení za rok 2017 založené ve sbírce listin Veřejného rejstříku, zjistil, že účastník řízení dosáhl výsledku hospodaření za účetní období ve výši 1 092 000 Kč.

Námítku účastníka řízení, že svou funkci danou zákonem by naplnila i výrazně nižší pokuta, odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných případech, správní orgán nepovažuje za důvodnou. Ukládaná pokuta musí být pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán se také při ukládání pokuty neodchýlil od své rozhodovací praxe a má za to, že udělená výše pokuty plní jak represivní, tak preventivní funkci. Výše uložené pokuty je v projednávaném případě ovlivněna především chybějícím stanoviskem provozovatele plynárenského zařízení a neprovedením vytyčení plynárenského zařízení.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Pokuta byla uložena ve stejné výši jako v příkazu ze dne 5. listopadu 2018, č. j. 10700-3/2018-ERU. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Správní orgán si je vědom, že zaplacení uložené pokuty se může negativně odrazit ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Správní orgán došel také k závěru, že uložená pokuta není pro účastníka řízení i s ohledem na jeho majetkové poměry likvidační.

## **VII. Náklady řízení**

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

### **Poučení**

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Milada Sládečková, v. r.  
oprávněná úřední osoba  
oddělení sankčních řízení Ostrava